

SAKSBEHANDLER
Elisabeth Nordling

VÅR DATO
05.08.2022

postmottak@ra.no
www.riksantikvaren.no

VÅR REF.
22/01984-6

DERES REF.
201840152-44

DERES DATO

Brynhild Johanne Vaadal
Gjellsåsvegen 106
7670 INDERØY

Sundnes gård - Inderøy - avgjørelse av klage over avslag på søknad om omdisponering av tilskudd

Innledning

Vi viser til klagen din, datert 30. mars 2022. Klagen gjelder Trøndelag fylkeskommunes avslag på søknad om omdisponering av tilskudd fra Statsbudsjettet for 2019, kapittel 1429 post 71 - tilskudd fredete kulturminner i privat eie.

Etter vår oppfatning er klagen begrenset til å gjelde omdisponering av tilskuddsmidlene som ble gitt til istandsetting av taket på Wittruplåna på Sundnes gård i Inderøy kommune i 2019, totalt kr 400 400,-. Vi vil i det følgende derfor bare behandle anførslene knyttet til dette.

Trøndelag fylkeskommune oversendte klagen til Riksantikvaren i brev 2. mai 2022. Klagen er oversendt innen klagefristen. Riksantikvaren har også mottatt tilleggsmerknader og dokumentasjon fra deg henholdsvis 16. og 18. mai 2022. Vi vurderer saken som tilstrekkelig opplyst.

Riksantikvaren har vurdert alle sider av saken og kommet til at fylkeskommunens vedtak opprettholdes. Klagen tas ikke til følge.

Bakgrunn for saken

Den 12. november 2021 søkte du om omdisponering av ubrukte tilskuddsmidler, som ble tildelt fra Trøndelag fylkeskommune 28. mars 2019. Tilskuddsmidlene skulle opprinnelig benyttes til istandsetting av tak, piper, vinduer og drenering på Wittruplåna. Det ble også gitt midler til

prosjektering av istandsettingsarbeidet. I vedtaket ble det fastslått at deler av tilskudd overført til 2019 kunne benyttes eller omdisponeres til noen av tiltakene. Reglene for omdisponering ble beskrevet i vedtaket.

Det ble satt to vilkår for tilskuddet:

1. Det skulle gjennomføres en grundig tilstandsanalyse og tiltaksvurdering av bygningen. Rapporten skulle forelegges fylkeskommunen før noen del av istandsettingsarbeidet ble igangsatt.
2. Taket på Wittruplåna skulle prioriteres foran de andre tiltakene.

I 2020 søkte du om dispensasjon for innvendige arbeider i Wittruplåna, og om tilskudd til disse. Dispensasjon ble innvilget, med vilkår om at det skulle utarbeides en tilstandsvurdering av hele bygningen før arbeidet ble satt i gang. Det ble ikke gitt tilskudd til tiltakene. Dette var begrunnet med at fylkeskommunen fant å måtte prioritere tilskudd til en av de andre bygningene på gården.

Det kommer frem av klagen din at du anså de innvendige arbeidene for å være mer presserende enn å restaurere taket på Wittruplåna. Du søkte derfor om å få omdisponere midlene som var forutsatt benyttet til taket, til innvendige arbeider, etter at disse arbeidene var gjennomført. Du opplyser også at du har sendt inn en revidert søknad om tilskudd til istandsetting av hele taket på Wittruplåna.

Fylkeskommunen innvilget deler av søknaden om omdisponering og utbetalte kr 44 000,- til drenering, prosjektering, restaurering av vinduer og byggestrøm knyttet til drenering og vinduer. Søknaden om omdisponering av de resterende kr 400 400 ble avslått, og tilskuddet ble ansett som bortfalt.

Avslaget ble begrunnet med at:

- Tiltakene det var gitt tilskudd til i hovedsak ikke var blitt utført og at tilstanden til tak og piper var forverret, selv om det var satt vilkår om at istandsetting av taket skulle prioriteres.
- Det er gjort omfattende restaureringsarbeider og oppgradering innvendig på bygningen som det ikke var gitt tilskudd til.
- Vedtaksbrev og retningslinjer presiserer at omdisponering til andre tiltak må søkes om **før** tiltakene utføres.

Du klaget på avslaget på søknad om omdisponering.

Innholdet i klagen

I klagen kommenterer du fylkeskommunens vedtak og redegjør for de enkelte restaureringsarbeidene og kostnadene tilknyttet disse. Du mener at den delen av tilskuddsmidlene som har blitt omdisponert er for lav. Videre mener du at midlene som opprinnelig ble gitt til utbedring av taket, må kunne omdisponeres til dekning av kostnader til de utførte innvendige arbeidene.

I klagen ber du om en ny vurdering, og skriver at du oppfatter avslaget som et stort tillitsbrudd. Dette begrunnes gjennomgående med at vedtaket ikke er i samsvar med forventninger om omdisponering til prosjektene 2 og 3 basert på skriftlig og muntlig dialog mellom deg og fylkeskommunen.

Du viser til ordlyden i en intensjonsavtale mellom deg og fylkeskommunen, om prioritering og rekkefølge på tiltak, hvor det kommer frem at mulighetene for bruk og verdiskapning skal danne grunnlag for prioriteringene. Du har oppfattet at det har vært en felles forståelse om at gjenstående midler skulle brukes til det mest prekære, ikke minst til prosjekt 2 og 3, som denne saken dreier seg om. Du mener at det helt siden oppstarten av istandsettingsarbeidet, har vært en gjensidig forståelse for at det ville kunne søkes om omdisponering av tidligere midler til disse prosjektene. I hovedsak var det enighet om at man skulle få på plass et fungerende toalett og kjøkken for å kunne arrangere selskaper og tilstelninger med inntjening, for å få økonomisk mulighet til å ta vare på bygningsmassen.

Du mener det har vært en felles forståelse for at tilskuddet som ble gitt til taket på Wittruplåna ikke har vært tilstrekkelig til å restaurere taket forsvarlig, og at midlene derfor kunne omdisponeres til å dekke kostnader til det innvendige restaureringsarbeidet som allerede var godkjent og startet opp. Det er sendt inn en revidert søknad om tilskudd til istandsetting av hele taket på Wittruplåna.

Det var enighet om at omdisponeringssøknad skulle skrives i forbindelse med regnskap og rapport, slik du har gjort. Ifølge fylkeskommunens vedtak, ble fristen for rapportering av resterende midler, herunder søknad om omdisponering, overholdt.

Fylkeskommunes vurdering

Trøndelag fylkeskommune har vurdert klagen, men fant ikke grunnlag for å endre vedtaket.

Fylkeskommunen innleder med en gjennomgang av saken og tilskuddshistorikken for årene 2018-2021.

Fylkeskommunen viser til at det er en forutsetning for tildeling av tilskudd at midlene i hovedsak blir benyttet til det som er søkt om og innvilget. I noen tilfeller kan tilskuddsmidlene omdisponeres til andre tiltak. Søknad om omdisponering må imidlertid sendes inn **før** tiltakene blir utført. I denne saken har søknaden blitt sendt inn etter at tiltakene er ferdigstilt. Fylkeskommunen presiseres at det heller ikke kan gis nye tilskudd til allerede gjennomførte tiltak.

Fylkeskommunen understreker at deler av tilskuddet har blitt brukt til tiltakene midlene var gitt til. I vedtaket om tildeling var det imidlertid presisert at istandsetting av taket skulle prioriteres, men dette er ikke utført. Når fylkeskommunen prioriterer å gi tilskudd til kritiske tiltak som takarbeider, kan det ikke godkjennes at midlene isteden benyttes til andre tiltak, som her innvendig restaurering. Dette gjelder selv om det innvendige restaureringsarbeidet i seg selv er tilskuddsberettiget og utført i samsvar med vilkårene som er gitt i dispensasjonen.

Eldre tilskudd fra før 2019 har blitt brukt og delvis omdisponert til tiltakene som er utført. Det vises likevel til søknader for årene 2018 til 2020, hvor det kun er taket på Wittruplåna som er nevnt – ikke prosjektene 2 og 3.

Det ble gitt tilskudd til å utarbeide en tilstandsrapport i 2018. Midlene ble omdisponert til andre tiltak. Det ble derfor gitt et nytt tilskudd til utarbeidelse av tilstandsrapport i 2019. Det ble spesifikt satt som vilkår at tilstandsrapporten skulle ferdigstilles **før** alle andre tiltak på Wittruplåna startet. Til tross for dette, ble en mindre del av dette tilskuddet omdisponert til himling i Gulstua.

Fylkeskommunen understreker at de flere ganger har påpekt viktigheten av å få utført en detaljert tilstandsvurdering og tiltaksplan.

Når det gjelder dekning av prosjekteringskostnader, herunder regnskap, angir retningslinjene for 2019 at 10 - 15 % av tilskuddet kunne benyttes til dette. Fylkeskommunen har utbetalt den maksimale satsen på 15 % av det opprinnelige tilskuddet til dette.

I tildelingen for 2019 ble det presisert at tilskuddet kunne benyttes til å dekke renter av byggelån. Det forutsettes at rentekostnadene er tilknyttet de tiltakene det er gitt tilskudd til. Når

det ikke blir innvilget omdisponering av tidligere tildelte midler, vil heller ikke byggelån bli dekket. Fylkeskommunen presiserer at du har fått utbetalt en skjønnsmessig sum til å dekke renter på kr 200 000,- som likevel dekker store deler av rentekostnadene. Den samme vurderingen er lagt til grunn for dekning av byggestrøm, hvor fylkeskommunen har godkjent en anslagsvis sum for strøm knyttet til arbeidet med drenering og vinduer.

Når det gjelder kostnader til drenering, understreker fylkeskommunen at tilskudd fra 2018 ble omdisponert til å delvis dekke disse kostnadene, og at det også ble gitt en utbetaling til dette fra 2020-tilskuddet.

Dine merknader til fylkeskommunens oversendelse

Du har ettersendt flere rapporter, blant annet for dreneringsarbeidet. Du viser til at det var gitt tilskudd til dette, men at dette ble trukket tilbake uten at det ble gitt noen forklaring. Du opplyser om at det i stedet ble avsatt kr 40 000,- som det kunne søkes om i ettertid, og at du ble informert om at du kunne søke om mer når arbeidet ble utført. Du viser til vedlagt regnskap, hvor det kommer frem at det har blitt et større gap mellom innvilget tilskudd og reelle kostnader.

Selv om det foreligger mye korrespondanse i saken som ikke er relevant, mener du det er hensiktsmessig å omtale henvendelsene mellom Letnes arkitektfirma og fylkeskommunen i forbindelse med prosjekteringen.

Riksantikvarens vurdering

Restaureringsarbeidene på Sundnes gård er omfattende, og gjelder flere bygninger på eiendommen. Det er søkt om og gitt tilskudd til istandsetting av flere bygninger på gården. Det er også innvilget flere dispensasjoner til tiltak som det ikke er gitt tilskudd til.

Denne saken gjelder søknad om omdisponering av tilskudd som er gitt til istandsetting av tak, to piper og vinduer på Wittruplåna, samt til prosjekteringsarbeid og drenering.

For ordens skyld presiserer vi at både pipene og vinduene er istandsatt, og at tilskuddet som ble gitt til disse tiltakene er utbetalt. I vedtaket det nå klages på, ble det i tillegg utbetalt kr 44 000,- til dekning av malingskostnader til vinduene og til byggestrøm tilknyttet vindusrestaurering og drenering. Disse beløpene ble beregnet anslagsvis. Det ble også foretatt en utbetaling av det gjenstående beløpet som kan benyttes til prosjektering.

I klagen og i supplerende merknader vises det også til et tidligere tilskudd til drenering, som ble trukket tilbake. Etter vår oppfatning er ikke dette relevant for den foreliggende klagesaken.

Vår behandling av klagen er derfor begrenset til å gjelde avslag på søknad om omdisponering av midlene som har blitt gitt til utbedring av taket, totalt kr 400 400,-, til dekning av kostnader tilknyttet utførte innvendige arbeider.

Målet med tilskuddsordningen er å bevare fredete kulturminner og kulturmiljø i privat eie, og å bidra til at slike settes i stand etter antikvariske retningslinjer. Midlene fra tilskuddsposten skal i hovedsak benyttes til dekning av merkostnader, helt eller delvis, som følger av krav til antikvarisk utførelse ved sikring, istandsetting, vedlikehold og skjøtsel.

Tilskuddsmottaker kan likevel bruke 10-15 % av tilskuddet til prosjektledelse eller prosjektoppfølgning forbundet med tiltak det gis tilskudd til, herunder tilstandsrapporter, regnskap, budsjett mv.

I denne saken har den maksimale satsen på 15 % av tilskuddet blitt gitt til prosjekteringskostnader som er tilknyttet arbeidene på Wittruplåna. Totalt utgjør dette kr 106 500,-. Du har tidligere fått utbetalt kr 75 000,-. Det er derfor ikke anledning til å omdisponere midler som er gitt spesifikt til istandsetting av taket på Wittruplåna til dekning av en ytterligere andel av prosjekteringskostnadene. Hvorvidt kommunikasjon i forbindelse med prosjekteringen har gått gjennom deg som eier, eller mellom Letnes arkitektfirma og fylkeskommunen, har ingen innvirkning på denne vurderingen.

Tilskuddsmidlene fordeles av regional kulturmiljøforvaltning etter søknad om tilskudd til konkrete istandsettings- og vedlikeholdstiltak. Hvilke tiltak det blir gitt tilskudd til, kommer frem i tildelingsbrevet. Som hovedregel er det ikke anledning til å benytte tilskuddsmidlene til andre tiltak enn disse.

I tildelingsbrevet for tilskudd til istandsetting av taket på Wittruplåna ble det satt tydelige vilkår om at det skulle utføres en detaljert tilstandsvurdering og tiltaksrapport før tiltak ble igangsatt. Du viser til at det var vanskelig å få tak i fagkompetanse som kunne utføre arbeidet, og at tilskuddsmidlene uansett var for lave til at taket kunne restaureres forsvarlig. Du anså det derfor for mer prekärt å utføre innvendige arbeider for å tilrettelegge for formidling og inntjening.

Utover oppgraderinger og ombygginger, som det ikke kan gis tilskudd til, er enkelte av de innvendige tiltakene som er gjennomført i utgangspunktet tilskuddsberettiget. Disse tiltakene er utført i henhold til gitte dispensasjoner. Du har imidlertid tidligere fått avslag på søknaden din om tilskudd til disse tiltakene. Fylkeskommunen har ikke anledning til å omdisponere midler til tiltak som det tidligere er gitt avslag på søknad om tilskudd til.

I enkelte tilfeller kan tilskuddsmidlene omdisponeres til andre tiltak enn de i utgangspunktet ble gitt til. Det er imidlertid en absolutt forutsetning at tiltakshaver informerer om dette, og leverer søknad om omdisponering **før** tiltakene gjennomføres. På samme måte som ved søknad om nye tilskudd, kan ikke midlene omdisponeres til tiltak som allerede er gjennomført.

Riksantikvaren slutter seg til fylkeskommunens vurdering av at tilskuddsmidlene, som i dette tilfellet var gitt til utbedring av taket på Wittruplåna, ikke kan omdisponeres til dekning av kostnadene forbundet med de utførte innvendige arbeidene. Vi legger vekt på at det er søkt om ytterligere tilskudd til istandsetting av taket, uten at dette er gjennomført, og at søknad om omdisponering ikke ble sendt før de innvendige tiltakene ble igangsatt.

Konklusjon

Riksantikvaren har vurdert alle sider av saken og kommet til at Trøndelag fylkeskommunes vedtak opprettholdes. Klagen tas ikke til følge.

Avgjørelsen er endelig og kan ikke klages på, jf. forvaltningsloven § 28 tredje ledd første punktum.

Vennlig hilsen

Lars Erik Eibak Bru
fung. seksjonssjef

Elisabeth Nordling
seniorrådgiver

Brevet er elektronisk godkjent uten underskrift

Kopi til: Trøndelag fylkeskommune, Fylkets hus, Postboks 2560, 7735 STEINKJER